



Landkort for kvalitetsarbejdet i almen praksis

Mange beskæftiger sig med kvalitet i almen praksis. Men hvem er aktørerne? Og hvordan er DSAM involveret?

Organiseringen af kvalitetsarbejdet i almen praksis og økonomien bag den har i mange år udgjort en del af aftalegrundlaget mellem overenskomstens parter. Skiftende nationale modeller for kvalitetsudvikling har præget området, men det har været en fast tradition at følge det aftalte grundlag.

En ny og væsentlig samarbejdspartner for DSAM på kvalitetsområdet er Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut (SundK). I det følgende præsenterer vi SundK og de øvrige institutioner på kvalitetsområdet.

SundK / Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut

Regionerne etablerede i 2025 en ny struktur for kvalitetsarbejdet i sundhedsvæsenet gennem oprettelsen af

SundK. Formålet er at understøtte kvalitetsudviklingen og prioriteringen af ressourcer i sundhedsvæsenet med henblik på at sikre høj og ensartet kvalitet og en mere effektiv resourceanvendelse på tværs af sektorer.

SundK har overtaget opgaverne fra Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram (RKKP), som tidligere har arbejdet med kliniske kvalitetsdatabaser. Instituttet har desuden fået ansvaret for håndtering af utilsigtede hændelser og visitationsretningslinjer.

Danske Regioner, Lægeforeningen og Organisationen af Lægevidenskabelige Selskaber (LVS) blev i 2024 enige om en styrket retningslinjeindsats, der understøtter de faglige miljøers udarbejdelse af nationale kliniske retningslinjer. Dette sekretariat er også forankret i SundK.

Desuden har SundK overtaget Behandlingsrådets opgaver med vurdering af behandlingsformer, herunder sundhedsteknologi. Ifølge SundK's strategi er fokus blandt andet at frigøre arbejdskraft og ressourcer samt

at udfase behandlinger, der ikke skaber tilstrækkelig værdi for patienterne.

Indberetning til de kliniske kvalitetsdatabaser

DSAM deltager i arbejdet med de kliniske kvalitetsdatabaser gennem Fagligt Udvalg for Kliniske Kvalitetsdatabaser. Udvalget behandler spørgsmål om oprettelse og nedlæggelse af databaser, deres indhold og kvalitetsmål, og dialogen anvendes som rådgivning for SundK's bestyrelse. Desuden udpeger DSAM medlemmer til en række af styregrupperne for de kliniske kvalitetsdatabaser.

DSAM har her særligt fokus på, at databaser, som trækker data fra almen praksis, reelt måler kvalitet, og at dataindsamlingen ikke reducerer tiden sammen med patienterne. Dataregistrering bør således ikke medføre øget administrativt tidsforbrug.

KiAP / Kvalitet i Almen Praksis

Med OK2018 blev det besluttet at etablere kvalitetsklynger for at sætte fokus på lokalt, datadrevet og klinisknært

EKSEMPEL: DANSK DIABETES DATABASE (DDiD)

DDiD er en database, som rummer både børn og voksne med diabetes af type 1 eller type 2. Databasen indeholder evidensbaserede indikatorer, som er relevante for både klinikere og ledere på hospitaler, almen praksis og Steno Diabetes Centre.

Jette Kolding Kristensen, speciallæge i almen medicin og professor ved Aalborg Universitet har siddet med i styregruppen i flere år.

Dansk Diabetes Database (DDiD) har til formål at monitorere, evaluere og forbedre kvaliteten af de sundhedsfaglige kerneydelser til personer med diabetes. Databasen bruges til at afklare, om behandlingen når de fastsatte mål, og om forekomsten af komplikationer nedbringes over tid. En analyse har f.eks. vist, at 30 procent af danskere med type 2-diabetes ikke er blevet screenet for alvorlig øjensygdom inden for de seneste fem år.

Kvalitetsdatabasen har grundlag i Sundhedsloven og tilhørende bekendtgørelser. Både praksissektoren og hospitalssektoren har ifølge loven indberetningspligt til den kliniske kvalitetsdatabase, og indberetning kan ske uden patientsamtykke.



Læs DDiD's årsrapport for 2024:
<https://www.sundk.dk/media/qythe-ab/dansk-diabetes-database-aarsrapport-2024-offentliggjort-versi-on-20250627.pdf>



Videnbankens forside viser de kategorier og emner inden for hvilke, man kan finde projekter. Det er nemt at fremsøge projekter på et emne, ligesom det er nemt at uploade et projekt: følg blot anvisningerne.

kvalitetsarbejde. Kvalitet i Almen Praksis (KiAP) blev oprettet for at understøtte klyngernes organisering og udvikle nationale klyngepakker med relevante data. Den store tilslutning fra almen praksis gør, at KiAP i dag må betragtes som en succeshistorie.

Siden OK2018 har både KiAP og de regionale kvalitetsenheder (KAP-enhederne) understøttet almen praksis gennem klyngepakker med data, som blandt andet er baseret på egne ydelses- og forløbsdata og registerdata fra Ordiprax+ (Sundhedsdatastyrelsen).

KiAP's styregruppe, Styregruppe for Kvalitet, er placeret under Fonden for Almen Praksis, hvor Danske Regioner og PLO sammen sætter retningen, og via PLO har DSAM en plads i denne styregruppe.

De regionale kvalitetsenheder

Nord-KAP, Midtkraft, SydKIP, KAP-S og KAP-H har spillet en central rolle i udviklingen af almen praksis. Rammer og muligheder har varieret mellem regionerne og været påvirket af politiske prioriteringer, tværsektorielt samarbejde og økonomiske vilkår. Enhederne understøtter blandt andet lægemiddelområdet og praksiskon-sulentordningerne, ligesom de tilbyder konsulentbistand til nyligt ned-satte læger og klinikker, der har brug

for organisatorisk sparring eller projektudvikling.

De regionale kvalitets- og efteruddannelsesudvalg har via overenskomsten haft midler til at styrke efteruddannelse og kvalitetsudvikling.

I Region Nordjylland har DSAM Nordjylland en repræsentant i Nord-KAP. Samme konstruktion findes imidlertid ikke i de andre kvalitetsenheder, hvor det er de respektive regioner og de regionale PLO-organisationer, der sidder i styregrupper og kvalitets- og efteruddannelsesudvalg.

Audit Projekt Odense og forskningsmiljøerne

Audit Projekt Odense (APO) er en national enhed med internationalt samarbejde og er organisatorisk forankret i Forskningsenheden for Almen Praksis i Odense. Formålet er at udvikle og gennemføre kvalitetsudviklingsprojekter, som er baseret på aktivitetsregistrering, og analysere arbejdet i almen praksis i forbindelse med konkrete projekter.

APO har gennem mange år gennemført auditforløb, som er baseret på kvalitetscirklen — ofte kendt som PDSA-cirklen (Plan, Do, Study, Act). Et typisk auditprojekt omfatter dataindsamling efterfulgt af et møde eller kursus og senere en gentagelse af re-





Adrian Rohrbasser, forsker og praktiserende læge i Schweiz, præsenterede sin forskning om "quality circles" ved kvalitetskonferencen, arrangeret af DSKS, i Nyborg den 8. januar 2026. Foto: Anette Sonne Nielsen.

gistreringen. Resultaterne danner grundlag for refleksion, målsætning og opfølgende læring.

DSAM har ikke nogen formel tilknytning til APO, men der er kontakt, og forskningen ved APO indgår i evidensgrundlaget for kvalitetsudvikling. Derimod er der repræsentanter fra forskningsmiljøerne, som er observatører i DSAM's bestyrelse, ligesom DSAM's bestyrelse hvert år besøger et af forskningsmiljøerne. Udvekslingen af fokus på indsatser og ny viden er central for den fortsatte udvikling af almen praksis.

Dansk Selskab for Kvalitet i Sundhedssektoren

Dansk Selskab for Kvalitet i Sundhedssektoren (DSKS) blev stiftet i 1991 og afholder et årsmøde i januar med både etablerede og nye perspektiver på kvalitetsudvikling i sundhedsvæsenet. Mødet fungerer også som et vigtigt netværksforum på tværs af sektorer. DSKS står bag "Kvalitetsguiden", et fælles opslagsværk over centrale begreber, metoder og værktøjer til kvalitetsudvikling. I tråd med

WHO beskrives kvalitet gennem syv dimensioner: effektivitet, patientsikkerhed, patientcentrering, rettidighed, lighed, omkostningseffektivitet og integration på tværs af sektorer.

DSAM er som organisation medlem af DSKS, der har hovedsæde i Kristianiagade (Domus Medica), og DSAM er som regel repræsenteret ved årsmødet.

Det fremtidige landkort

Med sundhedsreformen bliver der etableret nye fora, men vi har samtidig en forventning om, at institutionerne på det skitserede landkort består, da der er stor viden og erfaring, som er oparbejdet over mange år. Til sammen repræsenterer de nævnte institutioner en hel række værdifulde tiltag i kvalitetslandskabet, vi må værne om.

Vi ser i DSAM frem til fortsat at udvikle nye samarbejdsflader, hvor viden, kendskab og timing bliver en nøgle til mere sammenhæng og øget kvalitet – ikke alene nationalt men også regionalt og lokalt. ●